



มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ
Occupational Standard and Professional Qualifications

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ
ผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกข้าว

จัดทำโดย สถาบันคุณวุฒิวิชาชีพ (องค์การมหาชน)
ร่วมกับ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. ชื่อมาตรฐานอาชีพ

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ ผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกข้าว

2. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐาน

ไม่มี

3. ทะเบียนอ้างอิง (Imprint)

ไม่มี

4. ข้อมูลเบื้องต้น

เกษตรกรรมถือได้ว่าเป็นโครงสร้างหลักอันหนึ่งในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

โดยรายได้หลักของประเทศไทยส่วนหนึ่งคือการขายสินค้าซึ่งเป็นผลผลิตจากการเกษตร ทั้งตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศ

ผลผลิตที่สำคัญของประเทศไทยอันดับต้น ๆ ได้แก่ ข้าวสาร พืชไร่ พืชน้ำมัน ยางพารา น้ำตาล (อ้อย) เป็นต้น

ทั้งนี้ปัจจุบันตลาดภายในประเทศและตลาดต่างประเทศมีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผลผลิตทางการเกษตรและข้อกำหนดทางการค้าด้านอื่น ๆ ดังนั้น

ประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมในด้านต่าง ๆ จึงควรมีวิสัยทัศน์ มีความรู้ความสามารถในกิจกรรมด้านการเกษตรในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การจัดรูปแบบการใช้งานที่ดิน

วิธีการเพาะปลูก การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยวผลผลิต ทั้งนี้ควรมีรูปแบบด้านการเกษตรที่ชัดเจนและได้มาตรฐานด้วย เพื่อเป็นการยกระดับการผลิตให้เป็นสากล

อันจะส่งผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในสถานการณ์ปัจจุบัน

ในอดีต ประเทศไทยมีการพัฒนาระบบการเรียนการสอนในโรงเรียนและมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้นักเรียน

นักศึกษาที่จบการศึกษามีความรู้ในด้านวิชาการที่ดี มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ดังนั้น

ประเทศไทยจึงใช้ระบบคุณวุฒิทางการศึกษาเป็นสิ่งแวดล้อมวัดระดับความสามารถของบุคคล และเป็นสิ่งสำคัญในการจ้างงานทั้งในภาครัฐและภาคเอกชนมาโดยตลอด

เมื่อหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรับผู้สำเร็จการศึกษาที่มีความรู้ทางวิชาการเข้ามาทำงานแล้ว จำเป็นต้องฝึกอบรมเพิ่มเติม

เพื่อให้บุคลากรใหม่มีสมรรถนะที่จะสามารถทำงานให้แก่องค์กรได้ต่อไป ซึ่งต้องใช้เวลาและเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

แต่ในยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงจนถึงภาวะการณ์ในปัจจุบัน ท่ามกลางการแข่งขันที่สูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาคธุรกิจจำเป็นต้องปรับตัวเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันโดยการลดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้สูงขึ้น โดยเฉพาะการเพิ่มสมรรถนะบุคลากรเดิม

ส่วนบุคลากรใหม่ก็ต้องมีความสามารถและสมรรถนะเพียงพอที่จะเริ่มงานได้ในทันทีเช่นเดียวกัน จะมีความรู้เฉพาะเชิงวิชาการเช่นในอดีตไม่ได้

ด้วยเหตุนี้ในหลายประเทศจึงได้พัฒนาระบบฐานสมรรถนะบุคคล ซึ่งรู้จักกันดีในนาม “ระบบคุณวุฒิวิชาชีพ”

มาอย่างต่อเนื่องและบางประเทศได้ประกาศใช้อย่างเป็นทางการแล้ว

นอกจากนี้ การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี 2558 เพื่อให้ประเทศสมาชิกมีประโยชน์ทางเศรษฐกิจร่วมกัน โดยการเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน

สามารถส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือระหว่างประเทศสมาชิกได้ แต่ในปัจจุบันการเกษตรของไทยยังไม่มีมาตรฐานวิชาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพมารองรับ ดังนั้น

จึงเห็นควรดำเนินโครงการจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพ เพื่อรองรับการเข้าร่วมประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

บุคลากรในกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะของตนเอง ผู้ประกอบการสามารถจ้างงานได้ตรงกับความต้องการ

สถานศึกษาสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอนให้ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ

และจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้กับประเทศไทยได้ในที่สุด

ดังนั้น การจัดทำมาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพสาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ ผู้ปฏิบัติงานด้านเพาะปลูกข้าว

เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ประกอบการในประเทศ

รวมถึงการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการเผยแพร่มาตรฐานอาชีพและคุณวุฒิวิชาชีพให้เป็นที่ยอมรับในระดับสากล

จะเป็นกลไกหนึ่งที่จะสร้างความเข้มแข็งให้แก่เกษตรกรในการเพิ่มพูนสมรรถนะและขีดความสามารถของแรงงานภาคเกษตรในอนาคต

ให้เป็นเกษตรกรที่มีความมั่นคงในอาชีพและรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และมีความพร้อมที่จะก้าวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของการพัฒนาและการแข่งขันของประเทศ

5. ประวัติการปรับปรุงมาตรฐานในแต่ละครั้ง

ไม่มี

6. ครั้งที่

1 ธันวาคม 2562 ครั้งที่ประกาศก่อนหน้านี้ ฉบับประกาศในปี 2558 วันที่ประกาศ N/A ข้อสังเกต ไม่มี การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ

ปรับปรุงให้สอดคล้องกับกรอบคุณวุฒิแห่งชาติ 8 ระดับ

7. คุณวุฒิวิชาชีพที่ครอบคลุม (Professional Qualifications included)

สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกข้าว ระดับ 6

8. คุณวุฒิวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง (Related Professional Qualifications)

ไม่มี

9. หน่วยสมรรถนะทั้งหมดในมาตรฐานอาชีพ (List of All Units of Competence within this Occupational Standards)

| รหัสหน่วยสมรรถนะ | เนื้อหา |
|------------------|--|
| A71 | ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมพัฒนาระบบการเพาะปลูกข้าว |
| A72 | ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในกระบวนการเพาะปลูกข้าว |

10. ระดับคุณวุฒิ

10.1 สาขาวิชาชีพเกษตรกรรม สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกข้าว ระดับ 6

คุณลักษณะของผลการเรียนรู้ (Characteristics of Outcomes)

มีสมรรถนะในการบริหารจัดการกระบวนการเพาะปลูกข้าว สามารถแก้ไขปัญหาที่มีความซับซ้อนและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในการเพาะปลูกข้าว โดยใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนาระบบงานเพาะปลูกข้าว มีทักษะในการคิดเชิงกลยุทธ์และใช้ศาสตร์ที่หลากหลายในการเพิ่มผลผลิตภาพการเพาะปลูกข้าว หรือแก้ปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา สามารถให้คำปรึกษาด้านการเพาะปลูกข้าวได้ด้วยประสบการณ์และความชำนาญ มีความรับผิดชอบต่อการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และการให้คำปรึกษา เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพเพาะปลูกข้าว

การเลื่อนระดับคุณวุฒิวิชาชีพ (Qualification Pathways)

ผู้เข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพสาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกข้าว ระดับ 6 มีคุณสมบัติดังนี้

- มีอายุไม่ต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์
- ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกข้าว ระดับ 5 ไม่น้อยกว่า 1 ปี

หรือ ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกข้าว ระดับ 4 ไม่น้อยกว่า 2 ปี

หรือ ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ อาชีพเกษตรกรเพาะปลูกข้าว ระดับ 3 ไม่น้อยกว่า 3 ปี

หรือ ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ในกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้อง ระดับ 4 และมีประสบการณ์การเพาะปลูกข้าว ไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ ผ่านการประเมินคุณวุฒิวิชาชีพ ในกลุ่มอาชีพที่เกี่ยวข้อง ระดับ 3 และมีประสบการณ์การเพาะปลูกข้าว ไม่น้อยกว่า 4 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาขั้นต้นระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ที่เกี่ยวข้อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกข้าว ไม่น้อยกว่า 1 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ที่เกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์การเพาะปลูกข้าว ไม่น้อยกว่า 2 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกข้าว ไม่น้อยกว่า 3 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกข้าว ไม่น้อยกว่า 6 ปีอย่างต่อเนื่อง

หรือ สำเร็จการศึกษต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.3) หรือเทียบเท่า และมีประสบการณ์การเพาะปลูกข้าว ไม่น้อยกว่า 7 ปีอย่างต่อเนื่อง

หลักเกณฑ์การต่ออายุหนังสือรับรองมาตรฐานอาชีพ

N/A

กลุ่มบุคคลในอาชีพ (Target Group)

ผู้เตรียมดินเพาะปลูกข้าว ผู้ปลูกข้าว ผู้ดูแลรักษาข้าว ผู้เก็บเกี่ยวข้าว เกษตรกรเพาะปลูกข้าว

หน่วยสมรรถนะ (หน่วยสมรรถนะทั้งหมดของคุณวุฒิชีวะพนั)

A71 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมพัฒนาระบบการเพาะปลูกข้าว

A72 ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในกระบวนการเพาะปลูกข้าว

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่

1. ตารางแสดงหน้าที่ 1

(ทบทวนครั้งที่ (ไม่มี) ประกาศใช้ ณ วัน/เดือน/ปี)

ตาราง 1 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY PURPOSE , KEY ROLES , KEY FUNCTION

| ความมุ่งหมายหลัก Key Purpose | บทบาทหลัก Key Roles | | หน้าที่หลัก Key Function | |
|--|------------------------|---------------------------|-----------------------------|---|
| | รหัส | คำอธิบาย | รหัส | คำอธิบาย |
| ผลิตและพัฒนาการผลิตพืชเศรษฐกิจเพื่อจำหน่ายในประเทศและแข่งขันได้กับนานาชาติ | A | ผลิตข้าวได้อย่างมีมาตรฐาน | A7 | ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมในการเพาะปลูกข้าว |

คำอธิบาย ตารางแผนผังแสดงหน้าที่เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานเพื่อให้ได้หน้าที่หลัก (Key Function)

2. ตารางแสดงหน้าที่ 1 (ต่อ)

(ทบทวนครั้งที่ (ไม่มี) ประกาศใช้ ณ วัน/เดือน/ปี)

ตาราง 2 : FUNCTIONAL MAP แสดง KEY FUNCTION , UNIT OF COMPETENCE , ELEMENT OF COMPETENCE

| หน้าที่หลัก Key Function | | หน่วยสมรรถนะ Unit of Competence | | หน่วยสมรรถนะย่อย Element of Competence | |
|-----------------------------|---|------------------------------------|--|---|--|
| รหัส | คำอธิบาย | รหัส | คำอธิบาย | รหัส | คำอธิบาย |
| A7 | ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมในการเพาะปลูกข้าว | A71 | ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมพัฒนาระบบการเพาะปลูกข้าว | A711 | เลือกองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อใช้พัฒนาการเพาะปลูกข้าว |
| | | | | A712 | บริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลผลิตการเพาะปลูกข้าว |
| | | A72 | ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในกระบวนการเพาะปลูกข้าว | A721 | วิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนางานหรือแก้ปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา |
| | | | | A722 | ใช้กลยุทธ์และศาสตร์ที่หลากหลายในการตัดสินใจพัฒนางานหรือแก้ปัญหา |
| | | | | A723 | ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเพาะปลูกข้าว |

คำอธิบาย

ตารางแผนผังแสดงหน้าที่ (ต่อ) เป็นแผนผังที่ใช้วิเคราะห์หน้าที่งานหลังจากได้หน้าที่หลัก (Key Function) เพื่อให้ได้ หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence) และหน่วยสมรรถนะย่อย (Element of Competence)

- 1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A71
- 2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมพัฒนาระบบการเพาะปลูกข้าว
- 3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
- 4. สร้างใหม่ ปรับปรุง

5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เกษตรกรเพาะปลูกข้าว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมพัฒนาระบบการเพาะปลูกข้าวประกอบด้วย การเลือกองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อใช้พัฒนาการเพาะปลูกข้าว และการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลผลิตการเพาะปลูกข้าว ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการประยุกต์ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมพัฒนาระบบการเพาะปลูกข้าว สามารถเลือกองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อใช้พัฒนา การเพาะปลูกข้าว โดยทดลองใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรม บันทึกข้อมูลการดำเนินงานและผลที่ได้รับอย่างเป็นระบบ เพื่อนำมาพิจารณาตัดสินใจเลือกใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่ได้ผล ในการพัฒนาการเพาะปลูกข้าว สามารถบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลผลิตการเพาะปลูกข้าว โดยเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าว เพาะปลูกข้าวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม จัดการเพาะปลูกข้าวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ใช้เทคโนโลยีการเพาะปลูกข้าวและระบบบริหารจัดการ ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการตลาด สร้างระบบการเพาะปลูกข้าวให้ปลอดภัยเหลือใช้โดยไม่มีการเผา มีทักษะในการบริหารจัดการกลยุทธ์และใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อเพิ่มผลผลิต หรือแก้ปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

| | | | | | | | |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่มี

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element) | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria) | วิธีการประเมิน (Assessment) |
|--|--|-----------------------------|
| A711 เลือกองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อใช้พัฒนาการเพาะปลูกข้าว | 1.1 ทดลองใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรม 1.2 บันทึกข้อมูลการดำเนินงานและผลที่ได้รับอย่างเป็นระบบ 1.3 ตัดสินใจเลือกใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่ได้ผลในการพัฒนาการเพาะปลูกข้าว | ข้อสอบข้อเขียน |
| A712 บริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลผลิตการเพาะปลูกข้าว | 2.1 เพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าว 2.2 เพาะปลูกข้าวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน 2.3 สร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม 2.4 จัดการเพาะปลูกข้าวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม 2.5 ใช้เทคโนโลยีการเพาะปลูกข้าวและระบบบริหารจัดการ 2.6 ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการตลาด 2.7 สร้างระบบการเพาะปลูกข้าวให้ปลอดภัยเหลือใช้โดยไม่มีการเผา | ข้อสอบข้อเขียน |

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่มี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ
การทดลองและเก็บบันทึกข้อมูล

(ข) ความต้องการด้านความรู้

ไม่มี

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

หลักฐานที่แสดงประสพการณ์การปฏิบัติงานจากหนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบตรวจประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสพการณ์การทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การเลือกองค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อใช้พัฒนาการเพาะปลูกข้าว คือการตัดสินใจเลือกใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรม โดยนำมาทดลองใช้ แล้วบันทึกข้อมูลการดำเนินงานและผลที่ได้รับอย่างเป็นระบบ สำหรับเป็นข้อมูลการพิจารณาเลือกใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่ใช้ได้ ผลดีในการพัฒนาการเพาะปลูกข้าว

2. การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์เพื่อเพิ่มผลิตภาพการเพาะปลูกข้าว คือการบริหารจัดสรรทรัพยากรและกิจกรรมอื่น ๆ ให้เหมาะสมกับสิ่งแวดล้อมเพื่อปรับปรุงการผลิต ให้ได้ผลผลิตที่มีปริมาณ/มูลค่าสูงขึ้น รวมทั้งบุคลากรที่มีส่วนร่วมในการผลิต ด้วยการคิดเชิงกลยุทธ์และใช้ศาสตร์ที่หลากหลาย โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าว การเพาะปลูกข้าวที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน การสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม การจัดการเพาะปลูกข้าวที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม การใช้เทคโนโลยีการเพาะปลูกข้าวและระบบบริหารจัดการ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการตลาด และการสร้างระบบการเพาะปลูกข้าวให้ปลอดภัยเหลือใช้โดยไม่มีการเผา

16. หน่วยสมรรถนะรวม (ถ้ามี)

ไม่มี

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน

2. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

3. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ

1. รหัสหน่วยสมรรถนะ A72
2. ชื่อหน่วยสมรรถนะ ใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในกระบวนการเพาะปลูกข้าว
3. ทบทวนครั้งที่ 1 / 2562
4. สร้างใหม่ ปรับปรุง
5. สำหรับชื่ออาชีพและรหัสอาชีพ (Occupational Classification)

สาขาเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ เกษตรกรเพาะปลูกข้าว

6. คำอธิบายหน่วยสมรรถนะ (Description of Unit of Competency)

หน่วยนี้เกี่ยวข้องกับการใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในกระบวนการเพาะปลูกข้าว ประกอบด้วยการวิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ใช้กลยุทธ์และศาสตร์ที่หลากหลายในการตัดสินใจพัฒนางานหรือแก้ปัญหา และการถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเพาะปลูกข้าว ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในกระบวนการเพาะปลูกข้าว สามารถวิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา โดยประเมินผลงานการผลิตหรือบริการอย่างต่อเนื่อง วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อสรุปปัญหา และวางแผนใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ปัญหา สามารถใช้กลยุทธ์และศาสตร์ที่หลากหลายในการตัดสินใจพัฒนางานหรือแก้ปัญหา โดยพัฒนางานหรือแก้ปัญหาดำเนินการด้วยความรู้หรือนวัตกรรมตามแผน และบันทึกข้อมูลการดำเนินการ สามารถถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเพาะปลูกข้าว โดยให้คำปรึกษาจากประสบการณ์หรือความชำนาญ และเผยแพร่เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้ผลดี มีทักษะในการใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมพัฒนาระบบงาน เพื่อเพิ่มผลผลิตหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา เป็นแบบอย่างหรือผู้นำด้านจริยธรรมในการประกอบอาชีพ

7. สำหรับระดับคุณวุฒิ

| | | | | | | | |
|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|-------------------------------------|--------------------------|--------------------------|
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 |
| <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input checked="" type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

8. กลุ่มอาชีพ (Sector)

ผู้ปฏิบัติงานเพาะปลูกพืชเศรษฐกิจ

9. ชื่ออาชีพและรหัสอาชีพอื่นที่หน่วยสมรรถนะนี้สามารถใช้ได้ (ถ้ามี)

รหัสอาชีพ 6111 : ผู้ปฏิบัติงานด้านการปลูกพืชไร่และพืชผัก (ISCO, 2008)

10. ข้อกำหนดหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง (Licensing or Regulation Related) (ถ้ามี)

ไม่มี

11. สมรรถนะย่อยและเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Elements and Performance Criteria)

| สมรรถนะย่อย (Element) | เกณฑ์ในการปฏิบัติงาน (Performance Criteria) | วิธีการประเมิน (Assessment) |
|--|--|-----------------------------|
| A721 วิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา | 1.1 ประเมินผลงานการผลิตหรือบริการอย่างต่อเนื่อง 1.2 วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อสรุปปัญหา 1.3 วางแผนใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ปัญหา | การสัมภาษณ์ |
| A722 ใช้กลยุทธ์และศาสตร์ที่หลากหลายในการตัดสินใจพัฒนางานหรือแก้ปัญหา | 2.1 พัฒนางานหรือแก้ปัญหาโดยใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมตามแผน 2.2 บันทึกข้อมูลการดำเนินการ | การสัมภาษณ์ |
| A723 ถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเพาะปลูกข้าว | 3.1 ให้คำปรึกษาจากประสบการณ์หรือความชำนาญ 3.2 เผยแพร่เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้ผลดี | การสัมภาษณ์ |

12. ความรู้และทักษะก่อนหน้าที่จำเป็น (Pre-requisite Skill & Knowledge)

ไม่มี

13. ทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) ความต้องการด้านทักษะ

1. การประเมินผล
2. การวางแผน
3. การใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์เพื่อแก้ปัญหา
4. การให้คำปรึกษาหรือถ่ายทอดความรู้
5. ความชำนาญและประสบการณ์ในกระบวนการเพาะปลูกข้าว

(ข) ความต้องการด้านความรู้

องค์ความรู้สะสมในกระบวนการเพาะปลูกข้าว

14. หลักฐานที่ต้องการ (Evidence Guide)

หลักฐานที่ต้องการจะกำหนดข้อแนะนำเกี่ยวกับการประเมิน และควรที่จะใช้ประกอบร่วมกันกับเกณฑ์การปฏิบัติงาน (Performance Criteria) และทักษะและความรู้ที่ต้องการ (Required Skills and Knowledge)

(ก) หลักฐานการปฏิบัติงาน (Performance Evidence)

ผลประเมินจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิคที่ใช้สังเกตความสามารถในการปฏิบัติงาน และเอกสารหลักฐานที่เป็นผลงานการใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาในกระบวนการเพาะปลูกข้าว ที่ผู้เข้ารับการประเมินต้องนำมาแสดง รวมทั้งหลักฐานการเผยแพร่องค์ความรู้หรือนวัตกรรมในช่องทางต่าง ๆ เช่น การนำเสนอรายงานสรุปผลงาน การตีพิมพ์ผลงานทางหนังสือพิมพ์หรือวารสารสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ การเผยแพร่ทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ การนำเสนอผลงานผ่านเว็บไซต์ หรือหลักฐานที่แสดงประสบการณ์การบรรยาย การร่วมสัมมนาในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

(ข) หลักฐานความรู้ (Knowledge Evidence)

ผลการสอบจากแบบสอบข้อเขียน หรือหลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร หนังสือรับรองการอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากร การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้

(ค) คำแนะนำในการประเมิน

เจ้าหน้าที่สอบควรประเมินหลักฐาน โดยพิจารณาจากร่องรอยหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหลักฐานด้านปฏิบัติงาน และหลักฐานด้านความรู้

ใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน ใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบจะได้รับคะแนนเพิ่มในสมรรถนะนั้น 30%

15. ขอบเขต (Range Statement)

(ก) คำแนะนำ

ไม่มี

(ข) คำอธิบายรายละเอียด

1. การวิเคราะห์เพื่อวางแผนพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนมีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา คือการประเมินผลงานการผลิตหรือบริการอย่างต่อเนื่อง แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อสรุปปัญหา และวางแผนใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมเพื่อพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหา

2. การใช้กลยุทธ์และศาสตร์ที่หลากหลายในการตัดสินใจพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหา คือการพัฒนางานหรือแก้ไขปัญหาโดยใช้องค์ความรู้หรือนวัตกรรมตามแผนที่วางไว้ และมีการบันทึกข้อมูลการดำเนินการเพื่อนำไปเผยแพร่

3. การถ่ายทอดเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการเพาะปลูกข้าว คือการเผยแพร่เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่พัฒนาขึ้น ด้วยการให้คำปรึกษา แนะนำจากประสบการณ์หรือความชำนาญ มีการเผยแพร่เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ได้ผลดีในช่องทางต่าง ๆ เช่น การนำเสนอเป็นรายงานสรุปผลงาน การตีพิมพ์ผลงานเผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์หรือวารสารสื่อสิ่งพิมพ์อื่น ๆ การเผยแพร่ทางสื่อวิทยุโทรทัศน์ การนำเสนอผลงานผ่านเว็บไซต์ หรือการเป็นวิทยากรบรรยาย หรือร่วมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ผลงาน

16. หน่วยสมรรถนะร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

17. อุตสาหกรรมร่วม/กลุ่มอาชีพร่วม (ถ้ามี)

ไม่มี

18. รายละเอียดกระบวนการและวิธีการประเมิน (Assessment Description and Procedure)

1. ประเมินจากแบบสอบข้อเขียน

2. ประเมินความสามารถในการทำงานจากการสัมภาษณ์เชิงเทคนิค

3. หลักฐานจากใบรับรองผลการศึกษา ใบคุณวุฒิ ใบประกาศนียบัตร วุฒิบัตร และหนังสือรับรองประสบการณ์การทำงาน

สามารถใช้เป็นหลักฐานการเข้าสู่คุณวุฒิวิชาชีพ ส่วนหลักฐานอื่น ๆ ที่ตรงตามสมรรถนะที่สอบ เช่น หนังสือรับรองการทำงาน หนังสือรับรองการฝึกอบรม ที่ออกโดยหน่วยงานที่เชื่อถือได้ หรือหลักฐานจากการเป็นวิทยากรบรรยาย การจัดทำรายงานผลการทำงาน การจัดทำคู่มือ การเขียนบทความ ที่เชื่อถือได้ สามารถใช้เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน

4. รายละเอียดเครื่องมือและเกณฑ์การประเมินอยู่ใน คู่มือการประเมินสมรรถนะ